

**VII WOJEWÓDZKI KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP I – SZKOLNY

**19 listopada 2025 r.
Godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **74 punktów**

Instrukcja dla ucznia

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 14 stronach jest wydrukowanych 25 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania, oglądaj ilustracje. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora.
7. Rozwiązania zadań zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi.

Wybierając swoją odpowiedź wpisz ją lub zaznacz w kółku, np.:

8. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:

9. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Ewentualne pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0–4)

Z jakimi cywilizacjami związane są przedstawione na ilustracjach zabytkowe obiekty? Przyporządkuj i wpisz w miejsca wykropkowane właściwe informacje wybierając je z poniżej wymienionych.

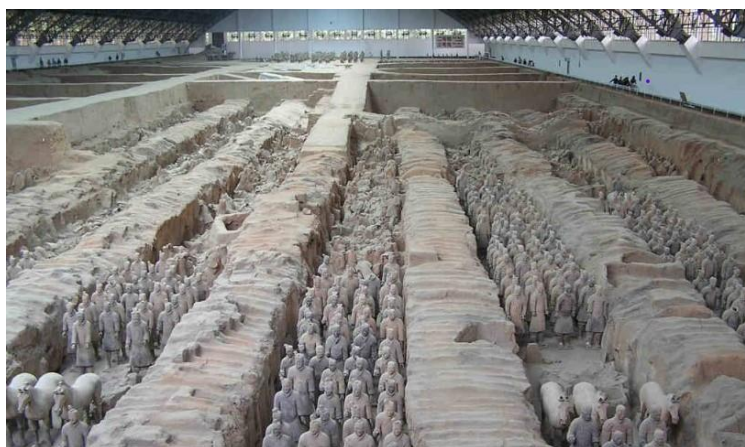
A.

B.

C.

D.

- 1.1 A.....
1.2 B.....
1.3 C.....
1.4 D.....

CYWILIZACJA CHIŃSKA
CYWILIZACJA EGIPSKA
CYWILIZACJA INDYJSKA
CYWILIZACJA MEZOPOTAMSKA

Zadanie 2. (0–3)

Zaznacz, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe?

Atrybutem boga Zeusa był piorun P / F

Odpowiednikiem Wenus w mitologii greckiej była Afrodyta P / F

Dla pierwszych chrześcijan sokół był symbolem Jezusa Chrystusa P / F

Zadanie 3. (0–2)

Jak nazywają się budowle przedstawione na poniższych ilustracjach? Wpisz ich nazwy w miejsca wy kropkowane.

Odpowiedź A.....

Odpowiedź B.....

Zadanie 4. (0–3)

Przeczytaj poniższe opisy i zidentyfikuj polityczne ustroje państw starożytnych z basenu Morza Śródziemnego. Ich poprawne nazwy wpisz w odpowiednie miejsca.

OPIS 1

Ten specyficzny ustrój ukształtował się w Sparcie. Na czele państwa stało dwóch królów a realną władzę nad polis miało tylko 30 urzędników. W tłumaczeniu z języka greckiego ustrój ten nazywamy “rządami nielicznych”

4.1 Odpowiedź.....

OPIS 2

W V i IV wieku p.n.e. ustrój ten wykształcił się w Atenach. Jego specyfiką było to, że wszyscy obywatele mieli realny wpływ na władzę. Z języka greckiego system ten to “rządy ludu”

4.2 Odpowiedź

OPIS 3

W cywilizacjach Starożytnego Wschodu ten ustrój był powszechnie obowiązujący. Główną jego ideą było to, że władca był uważany za boga lub jego syna. Ten typ ustroju wykształcił się m.in. w starożytnym Egipcie.

4.3 Odpowiedź

Zadanie 5. (0–5)

Spośród wymienionych poniżej pojęć wybierz te, które wiążą się z cywilizacją starożytnego Rzymu. Swój wybór wpisz w miejsce wy kropkowane.

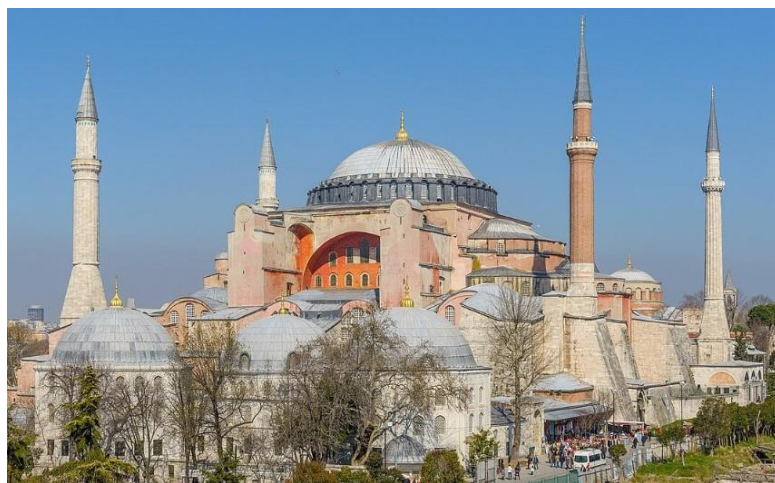
patrycjusze, strateg, konsul, falanga, gladiatorzy, senat, akropol, legion,

.....
.....

Zadanie 6. (0–3)

Poniższa ilustracja przedstawia jeden z najważniejszych obiektów architektonicznych Cesarstwa Bizantyjskiego.

Podaj nazwę tego obiektu (A), imię cesarza, który go ufundował (B) oraz nazwij jego obecną funkcję (C)

6.1 Nazwa A.

6.2 Fudator B.

6.3 Funkcja C.

Zadanie 7. (0–7)

Przyporządkuj wymienione poniżej pojęcia związane z systemem feudalnym do ich znaczeń. Swój wybór wpisz w odpowiednie miejsca.

Pańszczyzna, renta feudalna, suzeren, drabina feudalna, celibat, inwestytura, wasal

Znaczenie:

- A. system hierarchii społecznej w systemie feudalnym
- B. dobrowolne zrezygnowanie z zawarcia małżeństwa
- C. osoba wolna dobrowolnie oddająca się w opiekę seniora
- D. przymusowa, nieodpłatna praca chłopów na polu pana
- E. uroczystość nadania lenna wasalowi
- F. najwyższy senior i zwierzchnik feudalny
- G. świadczenia poddanych chłopów na rzecz właściciela ziemi

Zadanie 8. (0–1)

Nadaj tytuł poniższej mapie (temat i chronologia).

Tytuł

Zadanie 9. (0–5)

Przeczytaj uważnie poniższy fragment kroniki Galla Anonima i odpowiedz na pytania.

“Bolesław przyjął go tak zaszczytnie i okazał, jak wypadało przyjąć króla, cesarza rzymskiego i dostojnego gościa. Albowiem na przybycie cesarza przygotował przedziwne wprost cuda; najpierw hufce, przeróżne rycerstwa, następnie dostojników rozstawił jak chóry, na obszernej równinie, a poszczególne, z osobna stojące hufce wyróżniała odmienna barwa strojów. A nie była to tania pstrokaczna, byle jakich ozdób, lecz najkosztowniejsze rzeczy, jakie można znaleźć gdziekolwiek na świecie [...]. Zważywszy jego chwałę, potęgę i bogactwo cesarz rzymski zawołał w podziwie: Na koronę mego cesarstwa, to co widzę większe jest niż wieść głosiła [...]. A zdjawszy z głowy swej diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na zadatek przemierza i przyjaźni ...”

9.1 Jakiego wydarzenia dotyczy ten opis ?

.....

9.2 Przedstaw głównych uczestników tego wydarzenia (tytuł władcy, imię, przydomek):

A. gospodarz

B. gość

9.3 Co oznacza fragment kroniki: “A zdjawszy z głowy swej diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na zadatek przemierza i przyjaźni ...”?

.....

9.4 Podaj datę roczną tego wydarzenia

Zadanie 10. (0–2)

Zaznacz poprawną (chronologiczną) kolejność wydarzeń.

10.1 wydarzenia z początków państwa polskiego:

A. koronacja Mieszka II, misja bp Wojciecha do Prusów, bitwa pod Cedynią, koronacja Bolesława Chrobrego

B. bitwa pod Cedynią, misja bp Wojciecha do Prusów, koronacja Bolesława Chrobrego, koronacja Mieszka II

C. misja bp Wojciecha, koronacja Mieszka II, bitwa pod Cedynią, koronacja Bolesława Chrobrego

10.2 kolejność sprawowania władzy senioralnej w czasie rozbicia dzielnicowego w Polsce:

A. Władysława II Wygnaniec, Bolesław IV Kędzierzawy, Mieszko III Stary

B. Władysław Wygnaniec, Mieszko III Stary, Bolesław IV Kędzierzawy

C. Mieszko III Stary, Władysław II Wygnaniec, Bolesław IV Kędzierzawy

Zadanie 11. (0–1)

Wpisz w miejscu wykropkowanym gdzie znajduje się poniżej zaprezentowany relikwiarz ?

Zadanie 12. (0–3)

W kronice Galla Anonima mamy następujący fragment dotyczący ważnego wydarzenia w początkowych dziejach Polski. Wpisz poprawne odpowiedzi w miejsca wykropkowane.

„Jak zaś doszło do wypędzenia króla Bolesława z Polski, długo byłoby o tym mówić; tyle wszakże można powiedzieć, że sam będąc pomazańcem [Bożym], nie powinien był [drugiego] pomazańca za żaden grzech karać cielesnie. Wiele mu to bowiem zaszkodziło, gdy przeciw grzechowi grzech zastosował i za zdradę wydał biskupa na obcięcie członków. My zaś ani nie usprawiedliwiamy biskupa – zdrajcy, ani nie zalecamy króla, który tak szpetnie dochodził swych praw – lecz pozostawmy te sprawy, a opowiedzmy, jak przyjęto go na Węgrzech”.

12.1 W którym roku to przedstawione powyżej wydarzenie miało miejsce ?

.....

12.2 Jaki miał przydomek wymieniony w tekście Bolesław ?

.....

12.3 Podaj imię wymienionego w tekście biskupa

.....

Zadanie 13. (0–4)

Dokonaj interpretacji poniższego obrazu i nazwij oznaczone numerami insygnia koronacyjne Kazimierza III Wielkiego. Odpowiedzi wpisz w miejsca wykropkowane.

1.
2.
3.
4.

Zadanie 14. (0–2)

Zapoznaj się z poniższym obrazem ilustrującym ważne wydarzenie z dziejów Polski i zaznacz poprawne odpowiedzi .

- A. Autorem tego obrazu jest Karol Matejko.
- B. Obraz przedstawia wydarzenie z czasów panowania Władysława Jagiełły.
- C. W tym wydarzeniu strona polska poniosła klęskę.
- D. W wyniku tego wydarzenia Polska odzyskała Pomorze Gdańskie.
- E. Autorem najlepszego opisu tego wydarzenia był Jan Długosz.

Zadanie 15. (0–3)

Zidentyfikuj postacie związane z odkryciami geograficznymi przyporządkowując i zaznaczając poprawną postać do poniższych opisów.

OPIS 15.1

Portugalski odkrywca, który jako pierwszy Europejczyk dotarł drogą morską do Indii.

- A. Ferdynand Magellan B. Bartłomiej Diaz C. Vasco da Gama

OPIS 15.2

Był Portugalczykiem ale w służbie hiszpańskiej. Jako pierwszy Europejczyk przepłynął świat dookoła.

- A. Krzysztof Kolumb B. Ferdynand Magellan C. Vasco de Balboa

OPIS 15.3

Ten wybitny żeglarz jako pierwszy dopłynął do Ameryki.

- A. Amerigo Vespucci B. Krzysztof Kolumb C. Franciszek Pizarro

Zadanie 16. (0–3)

Zaznacz, które z poniższych zdań dotyczących demokracji szlacheckiej są prawdziwe, a które fałszywe.

Najważniejszą instytucją demokracji szlacheckiej był sejm walny	P/F
Posłowie pochodzący z Litwy zasiadali w sejmie od 1385 r.	P/F
Główną zasadą obowiązującą posłów w czasie głosowań była zasada jednomyślności	P/F

Zadanie 17. (0–4)

Wpisz w miejscu wykropkowanym nazwę stylu w jakim zostały wzniesione przedstawione na poniższych ilustracjach budowle oraz ich lokalizacje.

A.

B.

A.

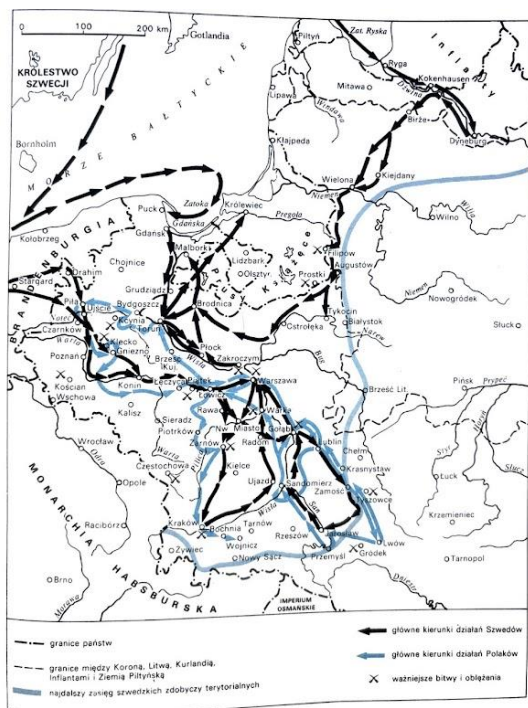
B.

A lokalizacja:

B lokalizacja

Zadanie 18. (0–1)

Poniżej na mapie przedstawiono jeden z najważniejszych dla losów Polski konfliktów. Zaproponuj tytuł do poniższej mapy z uwzględnieniem nazwy konfliktu i ram chronologicznych.

Tytuł:

Zadanie 19. (0–3)

Zapoznaj się z zamieszczonymi poniżej opisami bitew z dziejów siedemnastowiecznej Polski. Zidentyfikuj i zaznacz te wydarzenia.

OPIS 1

Bitwę stoczyły w lipcu 1610 r. wojska polskie pod dowództwem hetmana polnego koronnego Stanisława Żółkiewskiego, z armią moskiewską dowodzoną przez kniazia Dymitra Szujskiego, oraz z posiłkami szwedzkimi pod komendą Jakuba Pontussona De la Gardie.

19.1

- A. pod Polanowem
- B. pod Smoleńskiem
- C. pod Kłuszynem
- D. pod Pskowem

OPIS 2

Bitwa morska pomiędzy flotą polską a eskadrą okrętów szwedzkich, stoczona 28 listopada 1627 na redzie Gdańska.

19.2

- A. pod Koszalinem
- B. pod Oliwą
- C. pod Kołobrzegiem
- D. pod Elblągiem

OPIS 3

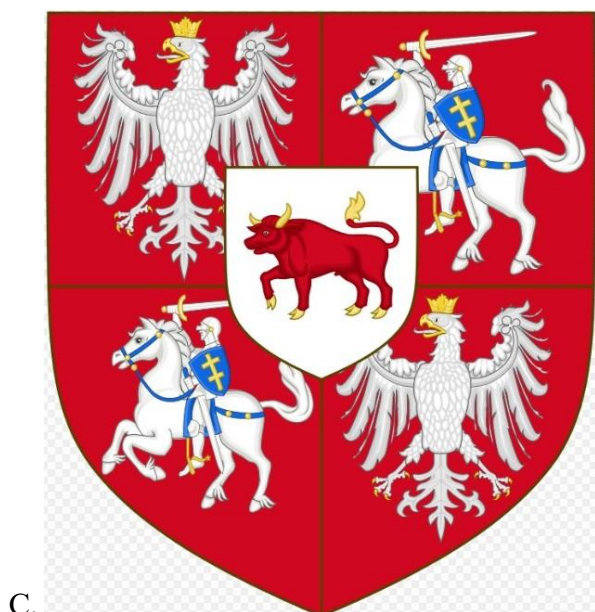
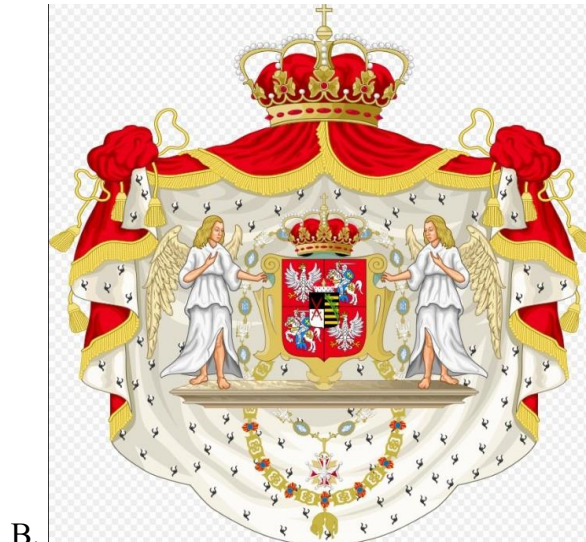
Bitwa stoczona 12 września 1683 pod Wiedniem między wojskami polsko-cesarskimi pod dowództwem króla Jana III Sobieskiego a armią Imperium Osmańskiego pod wodzą wezyra Kara Mustafy

19.3

- A. pod Chocimiem
- B. pod Kamieńcem Podolskim
- C. pod Cecorą
- D. pod Wiedniem

Zadanie 20. (0–3)

Na ilustracjach poniżej znajdują się herby państwa polskiego z okresu I RP. Proszę dopasować je do odpowiedniego etapu chronologicznego.

20.1 1587-1668

20.2 1697-1763

20.3 1764-1795

Zadanie 21. (0–3)

Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

“... I dlatego Zgromadzenie Narodowe uznaje i oświadcza pod opieką i w obecności Istoty Najwyższej następujące prawa człowieka i obywatela:

I. Ludzie rodzą się i pozostają swobodni i równi we względzie praw. Różnice społeczne mogą być oparte tylko na pożytku powszechnym.

II. Celem każdego związku politycznego jest zachowanie naturalnych i niezbywalnych praw człowieka. Prawa te są następujące: wolność, własność, bezpieczeństwo i opór przeciwko uciskowi.

III. Zasada całkowitej władzy zwierzchniczej spoczywa w narodzie. Żadne urządzenie, żadna osoba nie może wykonywać władzy, nie pochodzącej w prostym stosunku od narodu.

IV. Wolność polega na tym, że możemy czynić wszystko, co nie przynosi szkody bliżniemu naszemu ...”.

21.1 Podaj pełną nazwę dokumentu, którego fragment został przytoczony.

.....

21.2 Władze, którego państwa go przyjęły ?

.....

21.3 Podaj datę roczną uchwalenia tego dokumentu.

.....

Zadanie 22. (0–3)

Ilustracja przedstawia jeden z rozbiorów Polski. Proszę poniżej odpowiedzieć na pytania.

22. 1 Który rozbiór Polski prezentuje powyższa mapa ?

.....

22. 2 W którym roku go dokonano ?

.....

22.3 Dlaczego z punktu widzenia naszych sąsiadów ten rozbiór był wyjątkowy?, krótko uzasadnij.

.....

Zadanie 23. (0–1)

Ułóż prawidłową kolejność chronologiczną (od najstarszej) uchwalenia pierwszych trzech konstytucji pisanych w dziejach świata

- A. Francuska
- B. Polska
- C. Stanów Zjednoczonych

..... , ,

Zadanie 24. (0–1)

Rozwiń skrót nazwy polskiej instytucji oświatowej powołanej 14 października 1773 r.:

“KEN”

.....

Zadanie 25. (0–4)

Rozstrzygnij, czy poniższe stwierdzenia dotyczące Sejmu Wielkiego są prawdziwe, czy fałszywe.

25.1 Sejm uchwalił specjalne podatki na rzecz utworzenia stałej armii	P/F
25.2 Sejm zniósł zasadę liberum veto	P/F
25.3 Sejm zezwolił na częściowy udział w obradach polskiego parlamentu
mieszczanom i chłopom	P/F
25.4 Do upadku reform Sejmu Wielkiego przyczyniła się konfederacja targowicka	P/F